

Ročnici JNA hrvatske nacionalnosti – žrtve Domovinskog rata

OBJAVLJENO 30. STUDENOGA 2025. OD BORNA MARINIĆ

U Domovinskom ratu stradali su mnogi. Jedan izgubljen život nije značio samo jedno ugašeno svjetlo već niz svjetala koja su se pogasila zbog gubitka nekog drugog svjetla odnosno voljene osobe. Istražio sam na **stotine životnih priča** poginulih hrvatskih branitelja, onih kojima dugujemo mir i slobodu. I još mnogo više. Kroz rad na temi Domovinskog rata susreo sam se u više navrata i s pričama o mladićima koji su **stradali u JNA kao ročnici**. U najviše slučajeva to su bili dečki koje rat nije zanimao, a kamoli ideja očuvanja Jugoslavije u novim granicama odnosno stvaranja „velike Srbije“. Ipak **upotrebljeni su kao oruđe agresora**, a među njima bilo je mladića raznih nacionalnosti – od Albanaca preko Srba i Crnogoraca do Slovenaca, Mađara, Makedonaca... i Hrvata.

Malo po malo, što sam više ulazio u tu temu, tim više sam shvaćao da su Hrvati koji su poginuli u JNA boreći se protiv vlastite domovine na neki način nepriznate žrtve Domovinskog rata. Za mnoge u Hrvatskoj oni su bili i ostali **izdajnici ili pak kukavice** koje se nisu usudile bježati kao mnogi njihovi vršnjaci koji su bili u istoj situaciji no zaboravlja se da ih je upravo Republika Hrvatska sve do ljeta 1991. **preko svojih ureda za obranu slala u JNA** i sama ih svjesno učinila neprijateljskim vojnicima. Tek u listopadu 1991. donesenim Zakonom o dopuni i izmjenama zakona o obrani člankom 9 je definirano:

Državljeni Republike Hrvatske, koji se danom stupanja na snagu ovoga zakona, nalaze na služenju vojnog roka u JNA moraju se otpustiti sa služenja vojnog roka u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona. Ukoliko JNA ne otpusti sa služenja vojnog roka državljane iz stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da ih je zadržala u zarobljeništvu.

Najčešće pitanje koje se postavlja onima koji su preživjeli i vratili se u Hrvatsku je – **Zašto niste pobjegli?** Odgovor na njega ne može biti i nije unificiran no u najvećem broju slučajeva može ga se svesti pod zajednički nazivnik – jer su se bojali. Taj strah najčešće je bio i opravdan.

Dražen Trgovčić, 19-godišnjak iz Belajskih Poljica kraj Karlovca otišao je na odsluženje vojnog roka u JNA u srpnju 1990. godine. Bio je tenkist, a kao dio 12. novosadskog korpusa jedno je vrijeme bio i u istočnoj Hrvatskoj. Kada se rat zahuktao, sredinom srpnja 1991., trebao je ići kući. Međutim dan prije toga, javio se obitelji i Hrvatsku i rekao kako je mobiliziran u vojnu rezervu te su mu rekli da mora ostati u JNA. Idućeg dana je ubijen pri bijegu iz vojarne. Tako barem glasi službena verzija koja je prenesena njegovoj obitelji, baš kao i tijelo pokojnog Dražena koje je imalo jednu ulaznu ranu od metka, baš kod srca. Primjera poput Draženovog ima više, mladići koji nisu htjeli poslužiti kao topovsko meso često su završavali ubijeni „na žici“ o čemu svjedoči Mađar **Robert Füstös** koji se kao mladić odvažio na bijeg iz zloglasnog "Poligona C" kraj Osijeka. U rodnu Srbiju nikad se nije vratio već se priključio Hrvatskoj vojsci i ostao u Hrvatskoj nakon rata. U svojem vojvodanskom selu proglašen je mrtvim te ondje stoji njegov grob.

Najveći broj poginulih ročnika hrvatske nacionalnosti u Domovinskom ratu stradalo je u bitci za Vukovar. **Darko Krajačić** iz Domaja pored Koprivnice odslužiti vojni rok u JNA otišao je u siječnju 1991. Poginuo je kao vozač kamiona naletjevši na minu 19. listopada 1991., najvjerojatnije u Bogdanovcima, a obitelj Krajačić postala je predmet šikaniranja i ogovaranja o čemu je njegova sestra posvjedočila za **Novi list**.

Darko Krajačić

Jedan od ročnika koji je vojni rok služio u vukovarskoj vojarni **Dejan Dumić** danas svjedoči o pogibiji prijatelja **Tome Matuna** iz Lučelnice nedaleko Zagreba:

Ja sam hvala Bogu uspio pobjeći na našu stranu krajem kolovoza, ali bilo je i onih koji nisu mogli kao moj pokojni prijatelj Tomo Matun koji je bio u skladištu u šumi Đergaj i praktički nije imao mogućnosti bijega i na žalost u 10. mjesecu je poginuo. Istina, nikada nećemo znati od čijeg metka je izgubio svoj mladi život. Nemojte osuđivati nikoga tko nije uspio pobjeći jer ne znate kroz što smo prolazili i koliko smo prilike imali za bijeg, posebno oni koji su bili u Srbiji na odsluženju vojnog roka.

Na odsluženju vojnog roka u Srbiji bio je i **Dario Radan** kojeg su prijatelji u JNA zvali „Splićo“ po gradu iz kojeg je dolazio, a zajedno s **Petrom Andrijanicom** poslan je u napad na Vukovar odnosno Borovo naselje. Petar ga se sjeća kao vedrog i duhovitog prijatelja koji ga je po ponašanju podsjećao na Dinu Dvornika. Dario je poginuo 16. listopada 1991. godine od snajperskog metka. Na isti način samo na drugom kraju Vukovara – u Dalmatinskoj ulici na Sajmištu, poginuo je svega tjedan dana ranije **Damir Pintar**.

Damir je rođen 3. travnja 1971. godine u Zagrebu u kojem je proveo djetinjstvo odrastajući u kvartu na zapadnom rubu grada pod Medvednicom – Stenjevcu. Srednjoškolsko obrazovanje stekao je u Centru Nikola Tesla. Starija **sestra Draženka** sjeća ga se kao dobrog i druželjubivog dečka koji je imao dobar smisao za humor. Iako je bio dobar učenik maturu nije uspio položiti na ljeto već na jesen što se pokazalo sudbonosnim jer je **prolongiralo njegov odlazak u JNA** pa je umjesto u rujnu u nju otišao služiti vojni rok u prosincu 1990. godine. Bio je u Beogradu u Centru za obuku vojne policije u Avali gdje su ga do svibnja 1991. redovno posjećivali

članovi obitelji. Nakon toga počeo je rat, komunikacija s Damirom bila je sve rjeđa, a briga roditelja i sestre sve veća. Zadnji put telefonom čuli su se sredinom rujna 1991. kada je Damir još uvijek bio u Beogradu. **Hrabrio je sestru** i govorio joj da će biti sve u redu. Par dana kasnije stiglo je pismo u kojem je najavio da bi uskoro mogao biti poslan na vojnu vježbu. Tako je i bilo, a vojna vježba bilo je ustvari vukovarsko bojište. Damir je ondje bio komandir odnosno zapovjednik odjeljenja u 2.četi, 2.motorizivanog bataljona, Gardijske motorizovane brigade kolokvijalno zvane „**Titova garda**“.

Nada da će im se Damir vratiti za njegovu obitelj ugasila se 11. listopada kada im je rano ujutro na njihovu zagrebačku adresu stigao šturi brzopjav u kojem je stajalo: „**Vojnik Damir Pintar rođen 3. aprila 1971. poginuo je u Vukovaru.** Posmrtni ostaci nalaze se na VMA Beograd.“ Tog dana njegov je **otac Dragutin od stresa posjedio**. Nakon mjesec dana poslano im je Damirovo tijelo koje je do Kraljevog Vrhva gdje je pokopan stiglo preko Bosne. Uz tijelo poslali su obitelji i Damirove osobne stvari – češalj, kompas, sat... i krvavu cedulju s VMA u Beogradu na kojoj je ćirilicom pisalo: „Dopremljen 9.10.1991. u 17,25 sati“. Iako se njegovoj obitelji život od tog trenu značajno promijenio nikada nisu osjetili osudu okoline, štoviše imali su veliku podršku.

Damirovo ime na spomeniku u Zaprešiću.

Damirova sestra Draženka zahvalna je predsjednici zaprešićke Udruge roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata **Mariji Biserki Brašić** koja se založila za to da se Damirovo ime nađe na spomeniku poginulim hrvatskim braniteljima zaprešićkog kraja. Činjenica da je tome tako i da su se s tim usuglasili i drugi roditelji poginulih dokaz je da se, barem simbolično, žrtva nekih poginulih ročnika na neki način vrednuje odnosno komemorira. Nažalost danas ne znamo konačan broj poginulih ročnika Hrvata u JNA. Uz već spomenuta imena u ovom članku tu su **Darko Halužan** iz Celja, **Nikola Žilić** iz Splita, **Ante Mrkonjić** iz Tuzle i desetine drugih stradalih, zaboravljenih i nevinih žrtava ni manje ni više nego velikosrpske agresije. Zaslužuju da ih pamtimo!

Naslovna fotografija – fotografije Damira Pintara i pramen njegove kose koji je poslao sestri uz pismo iz JNA

Ovaj tekst je dio novinarskoga projekta „Na krivoj strani – ročnici JNA hrvatske nacionalnosti u agresiji na Republiku Hrvatsku“, objavljen u sklopu programa poticanja novinarske izvrsnosti u 2025. godini Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

Borna Marinić [Edit profile](#)

Magistar sam povijesti. Radno iskustvo stjecao sam u Hrvatskom povijesnom muzeju i na Hrvatskoj radioteleviziji u emisiji TV Kalendar.

Autor sam nekoliko knjiga i filmova na temu Domovinskog rata. Osnovao sam i uređujem Facebook stranicu Dogodilo se na današnji dan – Domovinski rat i portal Domovinskirat.hr. Također uređujem i vodim emisiju Domoljubne minute koja se svakog dana emitira na Hrvatskom katoličkom radiju te emisiju Sve za Hrvatsku i Novi valovi dobrote. Vlasnik sam obrta CroHis kojim promičem vrijednosti Domovinskog rata.

[Add Social Links](#)

[Settings](#)

Podijeli članak

OBJAVLJENO U **AKTUALNO, VAŽNI DOGAĐAJI**